

Predgovor

Preteklosti, sedanjosti, prihodnosti ... se prepletajo

Za vse oči, roke, usta ... ni kruha.
Gledamo prej, gledamo zdaj in gledamo potem.
Ali gledamo ven ali gledamo not?
Kaj vidimo in kaj gledamo?
Kaj zares vidimo in kaj zares gledamo?
Živimo v svojih glavah ali v svetu?
Ali vidimo, gledamo s svojimi ali s tujimi očmi?
Naše oči sanjajo.
Modernisti so rekli: je, kar je; to, kar vidiš, je to, kar vidiš.
Danes velja ravno obratno: kar vidiš (je slepilo), ni to, kar vidiš.^①

①

Odlomek iz umetnikovega manifesta, 2012.

Sourednici te monografije, kolegici dr. Barbari Predan, sem povedal, da ne želim dati le vljudnostnega nagovora, public in prijazno pozdraviti ustvarjalce tega pomembnega projekta. Moj kratki prispevek tukaj naj bi bil poskus povezovanja, integracija naših preteklih razmišljanj in ustvarjanj, ne le kot pedagoga, tudi kot ustvarjalca, umetnika. Združevanja mojega dela in našega razmišljanja v daljšem obdobju približno 18 let. Poskusil naj bi narediti snovno besedilo, telesno, *besedilo kot »avatar«* (ta je v zgodnjih računalniških sistemih, mnogo, mnogo pred AI, pomenil in najprej zavzemal obliko besedila!) in povezati s tem, kar prihaja. Torej besedilo kot potencial in besedilo kot telo, ki predstavlja utelešenost nekega subjekta, to je – v tem primeru mene, vendar pa ne več le mene, nikakor ne, saj kot pedagog – in še veliko bolj kot dekan UL ALUO – razmišljam in delam v množini, v skupnosti, ne več jaz, temveč mi: akademija je množina, je skupnost. In učimo, ustvarjamo, raziskujemo skupaj, skupnostno, kot kolektivni subjekt.

Vse bolj se zavedamo, da so izobraževanje in poučevanje in raziskovanje sodelovanje, zbliževanje in združevanje – povezovanje različnih partnerjev.^② Naš poklic je sodelovanje, skupaj gradimo sedanost in si skupaj zamišljamo prihodnost. O tem na akademiji veliko razmišljamo in govorimo, pišemo in ustvarjamo, delujemo, rišemo, modeliramo, oblikujemo, fotografiramo in slikamo ... o skupnih sedanostih, ker »zgodovinski trenutek dobesedno ni nič drugega kot sedanost, ki jo razumemo v njeni genezi, namreč nek »potem«, ki je neločljiv od »prej« (Virno, 117). Virno sklene, »da »zdaj« obstaja zgolj in samo v odnosu do potencialne preteklosti«. Sedanost je zato nekaj med preteklimi obljubami in neizpoljeno prihodnostjo.

Učinki dela vsakogar od nas imajo na akademiji posledice in naj bi imeli tudi družbene posledice, verjamemo (naivno, romantično (!?) v svetu globokih neenakosti), da je to vendarle res – res! Vedno bolj postaja pomembno vprašanje, kaj narediti, ali pa še bolj, česa ne narediti. Narediti nič, čisti nič? ... torej ne narediti, ne narediti ničesar. Vendar tudi nič je treba označiti, pokazati, ubesediti, oblikovati. Namreč, veliko in preveč besed, misli je bilo že izrečenih in še mnogo več podob poslanih v svet. Kako je zdaj in kaj bo potem z njimi? Odgovor na to množino bi lahko bili praznina in tišina; pa vendar so tu, v tem neskončnem (informacijskem in upodobljenem) krogotoku, kot vedno in vsakič znova, in spet, spet

②

Razmišljam, da je družabnik še boljša beseda, izraz, ki pa tu ostaja kot opomba.

besede, komentarji, izjave in podobe, fotografije in neskončno ... *selfijev* (morda bi bilo treba – tu ponavljam že večkrat rečeno – to narcisoidno in sebično, neodgovorno obliko – res prepovedati!).

Nemara moramo zdaj in seveda tudi pozneje, jutri čim manj govoriti, izreči; in čim bolj premisliti, kaj delamo (*nobenih selfijev, prosim!*), če že, pa čim bolj kratko in čim tišje. Minus, manj, manj je več, manj je bolje za nas in za naravo in za živali. To bi moralo biti – *glasno bijejo zvonovi* – končno vsakomur jasno! Minus jaz, tudi, seveda, in saj tu končujem, ugašam ekran ... Ustvarjamo le tisto, kar je nujno, ne *najbolj* nujno, temveč tisto, kar je nujno *najmanj* (najmanj v smislu količine onesnaženja medijskega in okoljskega prostora). Tu je stala pika, pa vendar dodajam: naj se vendar odpre in razpre okno – in vrata – za dobra dela, projekte in raziskave, ki se predstavljajo na naslednjih straneh ... listajmo, glejmo, berimo ... in premislimo ter sodelujmo, ustvarjajmo, delajmo jih skupaj... skupaj si zamišljajmo našo (med preteklimi obljubami in neizpolnjeno prihodnostjo) sedanjost!

(se nadaljuje)

— Alen Ožbolt, dekan UL ALUO

REFERENCA

Virno, Paolo. 2023. *Déjà vu in konec zgodovine*. Ljubljana: Društvo za teoretsko psihoanalizo.